

Brexit närmar sig – tre tips till företagen

Brexit närmar sig med stormsteg i år. Dags att se hur det egna företaget påverkas, samt att påbörja förberedelserna.

Storbritannien lämnar EU 31 januari. Inget ändras däremot i praktiken förrän 1 januari 2021, eftersom man kommit överens om en övergångsperiod som innebär att allt fortsätter som vanligt ur företagets perspektiv under övergångsperioden.

– Från och med 1 januari 2021 gäller andra förutsättningar i handeln med Storbritannien. Det blir ett så kallat tredje land, och reglerna för handel med länder utanför EU ska tillämpas, där kanske den tydligaste och mest konkreta förändringen inträffar omedelbart, nämligen att företagen måste fullgöra tullformaliteter när man handlar med varor mellan EU och Storbritannien. Det innebär ökad administration, längre ledtider, ökade kostnader. Det blir också mindre förutsägbart, säger Anneli Wengelin, ämnesråd på Kommerskollegium.

EU och Storbritannien planerar att förhandla fram ett frihandelsavtal som skulle kunna innebära inga tullar och kvoter mellan EU och Storbritannien. Frihandelsavtal innefattar oftast många fler områden, och ambitionen är ett ambitiöst avtal som innehåller flera områden. Vad man hinner komma överens om under åtta månader är dock oklart.

– Alternativ som EES-lösning, som med Norge, alternativt tullunion som med Turkiet ligger inte alls i korten. Britterna har själva sagt att de inte är intresserade av det, varför frihandelsavtal av mer traditionell karaktär är det som återstår, säger Anneli Wengelin.

Helt klart står att det efter 1 januari 2021 inte kommer att fungera som när Storbritannien var EU-medlem. Därför finns anledning att fortsätta att bevaka vad som händer i förhandlingarna, för att hålla koll på omfattning (vilka områden kommer att ingå) samt djup (hur långtgående åtagandena blir på olika områden).

Martin Wallström

Tips till företagen

Kartlägg dina flöden med Storbritannien.

Tänk brett vid kartläggningen: varuhandel, tjänstehandel, dataflöden och personrörlighet. Det man bör börja med är varuhandeln, eftersom tullformaliteterna blir en mycket påtaglig konsekvens som inträder omedelbart 1 januari 2021. När det gäller personflöden gäller det att ta höjd för osäkerhet, då det enda vi vet är idag är att det sannolikt inte krävs visum för att vistelse i Storbritannien, men däremot är det oklart vad som kommer att krävas för arbete, exempelvis i form av tillstånd.

Detta är extra viktigt om man inte handlat med länder utanför EU innan, eftersom det är en hel del nya krav man måste förhålla sig till. Vilka registreringar krävs för att över huvud taget få importera varor till EU/exportera varor från EU? Vilka varor handlar man med, vad är tullen för dessa om det inte skulle bli ett avtal som innebär full tullfrihet? Är varorna tillståndspliktiga i något avseende? Vad gör man med dem? Ingår de i en värdekedja och ska förädlas på något sätt, så

att det berättigar till nedsatt tull vid import? Ska de säljas vidare, framförallt till något land som EU har frihandelsavtal med? Om man har insatsvaror från Storbritannien kan det innebära att varorna inte längre uppfyller kraven på EU-ursprung och därmed inte är berättigade till nedsatt tull/tullfri import hos mottagaren.

Räkna med negativa effekter bland annat på personalsidan

Negativa effekter kan vara ökade kostnader, ökad administration, längre ledtider och sämre förutsägbarhet. Man bör även fundera på hur dessa ska hanteras efter 1 januari 2021. Kostnaderna kommer att öka för tulladministration och övriga administrativa krav, exempelvis för hälsoskydd och juridiskt ansvar som importör. Idag är det oklart vad Storbritannien kommer att kräva av dem som vill utföra tjänster i Storbritannien, men även där kan man sannolikt räkna med att det kommer att krävas fullgörande av formaliteter i någon form eftersom den fria rörligheten för EU-medborgare kan antas upphöra.

Ta reda på vad som gäller för handel med tredje land, framförallt på varuområdet.

När det gäller handel med tredje land, ta reda på tullformaliteter, övriga krav på tillstånd och registreringar, vilka möjligheter finns till förenklingar, behöver man förändra sina transportvägar om det är varor som kräver fysisk inspektion, exempelvis jordbruksvaror, livsmedel etcetera. Det som står klart är att logistikkedjorna kommer att påverkas, vilket kan komma att förändra förutsättningarna för arbete i exempelvis hamnar, bland annat vad gäller fysisk kontroll och arbetstider.